

Za zadovoljevanje večine skupnostnih potreb narodu zadoštuje lastna država oblast. Za zadovoljitev nekaterih širših potreb, ki niso kulturno specifične, stopajo narodi v medsebojno pogodbeno povezavo, v smislu katere nastajajo skupne večnarodne zveze in ustavne, katerih pristojnosti, sestava in poslovanje se razvijajo v pogodbeno določenih okvirih.

Ciril A. Žebot

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

LETNIK XXIII. — VOLUME XXIII. OKT. 1972

Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave. Toronto, Ont. Canada.

ŠTEVILKA 10. — NUMBER 10.

OB SLOVENSKEM NARODNEM PRAZNIKU

Prost mora biti prost moj rod,
na svoji zemlji svoj gospod
(S. Gregorič)

Ob koncu prve svetovne vojne, katero je sprožil nemški šovinizem, da za vselej stre slovanske narode, je zavelo po vsej trhli avstrogrski državi. Wilsonovo načelo o samoodločbi narodov, je dalo povod tudi Slovencem, da so odpovedali pokorščino oblastnim Nemcem in 29. oktobra 1918 v Ljubljani slovensko proglašili odcep od trhle monarhije ter proglašili slovensko narodno vlado.

Bila je to pomlad slovenstva. Kres narodnega navdušenja je gorel od prekmurskih ravnin, preko Slovenskih gorov, od Triglavca do sinjega Jadrana. Slovenski narod je z zaupanjem gledal v prihodnost. Toda sledilo je bridko razočaranje. Ne bilo več govora o enakopravnosti odkar je regent Aleksander v imenu kralja Petra I. proglašil "narodno zedinjenje". Ne enakopravnost, ampak podrejenost v prav vseh pogledih dokler ni prišlo tako daleč, da je bila prepovedana slovenska narodna zastava in bilo proglašeno jugoslovenstvo. To je pokopalno prvo Jugoslavijo. Srbi sami so jo ubili. Sledila je strašna okupacija, ki naj bi po zamisli blaznega Hitlerja izbrisala Slovence s površja zemeljske pisme karte. Kraljevo diktaturo in trojno okupacijo je slovenski narod preživel kljub izgubi tolikih dragocenih življenj.

Želja o svobodi in enakopravnosti Slovencev v družbi drugih večjih narodov ni zamrla. Niti komunizem, ki je obljubljal "raj" na zemlji te želje ni mogel ubiti. Preteklost je Slovence izučila, da je narodna svoboda možna le v lastni suvereni državi. Spoznal je, da je Beograd ostal isti kot je bil pod Aleksandrovo diktaturo. Komunistični Beograd ima iste cilje: jugoslovensko edinstvo, komanda velesrbske čaršije, kopisanje v žilji pridobljenih dohodkov podljarmiljenih narodov, zlasti Hrvatov in Slovencev v centralni komunizmu in despotije v Beogradu.

Klub krvavemu nasilju nad Slovenci in Hrvati, ko so zmage pijani rdeči "novi" oblastniki klali nedolžne protikomunistične žrtve, je slovenski narod ostal zvest idejam svojih velikih učiteljev: Slomska, Ev. Kreka, Ivana Cankarja, Franca Prešernca, dr. Korošca in škofa Gregorija Rožmana. "Na svoji zemlji svoj gospod", ta misel gre skozi vso slovensko narodno zgodovino od časa velikih narodnih taborov, podpisov na majniško deklaracijo vse do danes. Ne sme javno planiti na dan kot svetel kres ob času turških vpadov, da bi zbral borce za narodno svobodo in državnost v krepko, udarno armado, ki bi uničila za vselej tiste, ki preganajo narodno zavest kot da bi bila narodnost zločin. Seveda je "zločin" po zamisli rdečega hostarskega maršala Tita. Zato tako besno preganja vse, kar diše po narodnosti in enakopravnosti med Hrvati. Enako bi se spravil tudi na Slovenske rodoljube in bi brez usmiljenja strl vse, da bi ostal na oblasti za vselej le-Beograd. Toda ta zavest, da je Slovenski narod neomejeni lastnik te od Boga mu dane zemlje, in da le on in njihče drugi nima pravice govoriti v njegovem imenu, ja živa in globoko zasidrana v sriči Slovenskega naroda. Komaj čaka trenutka, ko bo lahko spon-

NEW YORK TIMES O BARAGI:

BARACOVA BEATIFIKACIJA PREDLOŽENA RIMU

Prvi korak do svetništva za misijonskega škofa Friderika Ireneja Baraga — piše New York Times 19. septembra v posebnem poročilu iz Marketa — je bil zaključen in izsledki škofijskega sodišča z vsem gradivo o Baragi bodo zdaj poslaní v Vatikan v nadaljnje proučevanje in postopek. — Škof Baraga nadaljuje New York Times — je bil rojen v Sloveniji leta 1797 in je prišel leta 1830 kot misijonar v Ameriko, kjer je 37 let deloval med Indijanci v Michiganu in delih Wiscon-

som rekel: "Ne bo nas več tujči teptal, ne tlačil nas krvavo, naš rod bo tu gospodoval, naš rod in naše pravo". (S. Gregorič).

Zato ob 54. obletnici prvega slovenskega narodnega praznika za zaupanje gledam v božičnost. Vemo, da bo ta cilj: svobodna, suverena slovenska država prej ali slej dosežen. Bodo še žrtve, naporji, bo še hud boj za enakopravnost v družbi drugih svobodnih narodov, toda zmaga bo naša. Ni več Aleksandra I., ne Hitlerja in Mussolini, tudi Tito bo šel verjetno kmalu, a slovenski narod bo ostal takor je ostal živ in nezljomljen pod tolikimi nasilji v zgodovini. Z vero v Boga, z zaupanjem v kraljico Slovenec brezjanko Marijo Pomagaj, bomo doživeli veliki dan narodnega vstajenja.

M.G.

Na konferenci Kanadske etnične tiskovne federacije je bil zadnjega septembra v Winnipegu izvoljen za narodnega, ki je bil predhodnik oddela za državljanstvo, ki igra danes važno vlogo pri izvajaju večkulturne politike, kakor jo je objavil predsednik vlade v skupščini oktobra 1971.

Multikulturalnosti ni iznašla vladar, marveč je kanadska stvarnost že od nekdaj in obstaja v prizanju, spoštovanju ter podpiranju prizadevanj za ohranitev in nadaljnji razvoj posebnosti narodnostnih skupin, ki sestavljajo Kanado.

Večkulturna politika je bila na splošno dobra sprejeti in zlasti etnični tisk jo je kreplje podprt. Na žalost je načelata na nekaj odpora pri nekaterih predstavnikih nagleške in francoske skupine, ki ne razumejo, da je večkulturnost samo logična posledica načela dvojezičnosti.

Ministrski predsednik Trudeau je izrazil upanje (natiskovni konferenci 19. julija 1972), da upa, da bodo Kanadčani cenili različne kulture ter znanje tudi tretjega ali četrtega jezika. Po mnenju državnega tajnika ne

ljejanje priseljencev se izpopolnjuje in National Film Board pripravlja filme, ki bodo prikazali doprinos poednih narodnosti k rasti Kanade. The National Museum of Man je začel zbirati ter razstavljati predmete raznih etničnih skupin. The Public Archives so začeli zbirati material in dokumente, ki se nanašajo na zgodovino podenih etničnih skupin v Kanadi in the National Library bo začela z nakupom ter razmeščanjem knjig v jezikih narodnostnih skupin v javnih knjižnicah.

Maja je zopet v Winnipegu predsednik vlade naznani usanovitev posvetovalnega organa o večkulturnosti, ki bo sestavljen približno do 80% iz predstavnikov etničnih skupin in 20% iz predstavnikov pravtih prebivalcev Kanade ter angleške ter francoske skupine.

Na predlog vlade je kanadski odsek UNESCO organiziral mednarodni simpozij o jezikih in kulturah, na katerega so bili povabljeni strokovnjaki iz nad 60 držav.

Lanskega novembra je praznovala Zveza etničnega tiska v Ontario 20. letnico obstoja. S finančno pomočjo vlade je bila izdana spominska knjiga, v kateri je eden sotrudnikov komentiral večkulturnost v Kanadi.

"Kanada je končno priznala nradno vlogo etnobarvni znaci. Vzelo ji je zato dolgo časa — nad 100 let po konfederaciji. Morda je bilo to neizogibno, toda če je čas priznanja nastoljal hitreje, gre zasluga za to neumornemu prizadevanju etničnih organizacij in njihovim časopisom. Glavni delež pripada uradnikom samim, neznamnim uradnikom preteklosti, ki so vztrajali kljub vsem težavam, in starejšim urednikom sodobnosti, ki se bližajo upokojenju sicer brez finančnih uspehov, toda z zakladom bleščecih spominov v svojih srečih".

ZADRUŽNISTVO NA UNIVERZAH V ZDA

V zadnjem času sta dve univerzi v ZDA ustanovile posebne programe za zadružništvo.

Univerza Missouri v Columbiji je ustanovila Graduate Institute of Cooperative Leadership. Prvi kratak tečaj so imeli v juliju, na katerem so razpravljali o naslednjih predmetih: sedanje in bodoče družbeno, politično, gospodarsko in mednarodno okolje; analiza kmečkega gospodarstva ter analiza gospodarskih in družbenih filozofij zadružništva in splošna načela vodstva. Tečaji so namenjeni predvsem vodilnim osebam v zadružništvu.

Univerza Wisconsin v Madisonu je ustanovila University Center for Cooperatives, ki ga vodi dr. Frank Groves, profesor agrikulture ekonomije. Dosedanji International Cooperative Training Center v Madisonu, ki vodi tečaje predvsem za tiste, ki bodo delovali med revnješimi sloji tako v ZDA kot tudi v deželah razvoja, bo sestavni del Centra. Center si bo prizadeval med drugim zlasti za širjenje zadružništva po mestih.

VII. KONGRES ZADRUŽNIH ZNANSTVENIKOV

Letošnje zasedanje Delovne skupnosti zadružnih institutov je organiziral zadružni institut vseučilišč v Munstru od 19. do 22. septembra. Predmet razprave je bila tema: "Zadružništvo — demokracija in tekma". 2. številka 22. letnika znanstvene revije za preučevanje zadružništva "Zeitschrift fur das gesamte Genossenschaftswesen" je objavilo že pred kongresom prispevke, ki so jih obravnavali med revnješimi sloji tako v ZDA kot tudi v deželah razvoja, Center si bo prizadeval med drugim zlasti za širjenje zadružništva in demokracija", domini osvetljude prof. dr. Gerd Fleischmann iz Frankfurtu, marcu 1970 v Frankfurtu, marcu 1971 v Munstru in januarju 1972 v Frankfurtu. Prof. dr. Erich Boettcher iz Munstra razpravlja o celotni temi "Zadružništvo — demokracija in tekma", dr. Rolf Eschenburg iz Munstra obrazoval posebej odnose "Zadružništvo in demokracija", domini osvetljude prof. dr. Gerd Fleischmann iz Frankfurtu problem "Zadružništvo in tekma". Delovni skupnosti zadružnih institutov pripada kakih 50 znanstvenikov. —fs.

krščansko življenje. — Na vprašanje — nadaljuje New York Times — če danesni Indijanci — po njegovem mnjenju — smatrajo škofa Baraga za svetnika, je marketski duhovnik Strellick dejal, da je nekaj mlajših Indijancev, ki jim Baraga ni povolji, ker je označeval nji. — 30. 3. col. baragova beatifikacija — hove prednike za divjake in pogane. "Toda — je pristavljal Strellick — to so bile oznake tedanjega časa, ki niso imele istega ponovljenega pomena kot ga imajo danes." Vendar član marketskega sodišča za Baragovo zadevo Charles Strellick smatra, da je zadeva za kanonizacijo škofa Barage tako dobra, da bo zanj treba samo tri ali štiri leta — vanaspotru mnogo daljšim časom, ki je običajno potreben, zaključuje članek v New York Times.

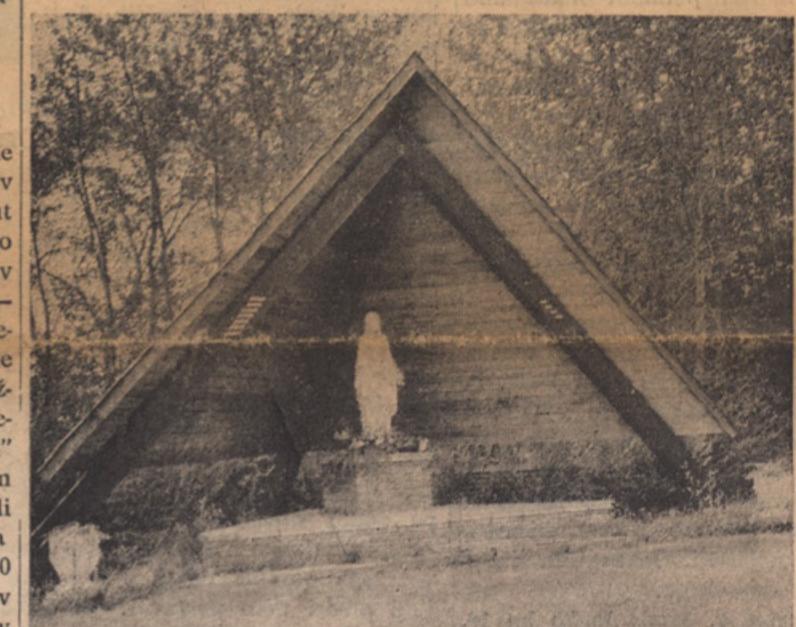
Škof Baraga velja za enega izmed sostanoviteljev Katoliške Cerkve v Združenih državah, ker se je udeležil prve ameriške škofijske sinode v Baltimoru. Baraga ima tudi častno mesto v Ameriškem Narodnem svetišču v Washingtonu, kjer ima v zakristiji svoje okno, v slovenski kapeli pa relief, krščevanje. Indijancev področja Velikih jezer, kar tudi sodeloval v postopeku Kongregacije za svetino dokazilnega gradiva nanašala na misijonarjev delo med Indijanci, njegovo pomoč Indijancem za samoupravo in

Novejši družbeni in politični razvoj v Jugoslaviji se giblje v smeri naraščajočega pritiska za uveljavljanje izvirne suverenosti republik. Pritisak v tej smeri je zaradi izrazitih kulturnih posebnosti ter kričečega gospodarskega izkorisčanja in zaposlavljanja posebno močan in vztrajan v Sloveniji. Ta razvoj narekuje tudi Slovencem v svetu, da podprejo novo slovensko državno in demokratično uveljavljanje.

Ciril A. Žebot

Baragov dan v Manistique

Manistique, Mich. — Sedanja kapelica na kraju, kjer je 1832. Baraga postavil prvo cerkev.

V nedeljo 17. septembra so v govoru razvili prevažno temo: slovesno obhajali Baragov dan v Manistique, Gornji Michigan. Preteklo je januarje 140 let, od kar je Friderik Baraga prišel v taj kraj. Leta 1832 je Baraga, ki je imel središče v Krijem drevesu, prišel obiskat Indijance in jim oznanjal evangelij; dobrì Indijanci so postavili cerkvico in Baraga jo je posvetil Materi božji.

Katoliška Cerkev v Minnesoti veliko dolguje Baragi, ker so bili Indijanci, ki jih je on spreobrnili in krstil, odlični glasniki evangelija in katoliške Cerkve: pripravljali so pot katoliškim misijonarjem. Drug vpliv, ki ga je imel Baraga in ki je trajal več kot sto let, so bili Baragove knjige v očipravljenci: molitveniki, katekizmi in slovnica ter zvezke. Kot poroča The Catholic — glasilo marketske škofije — je ta Baragov dan nosil znak veselja in zmagovalja. Navzoč so bili tudi trije škofje. Duhovnični Strellick dejal, da je nekaj mlajših Indijancev, ki jim Baraga ni povolji, ker je označeval nji.

Središče letosnjih slovesnosti v Manistique je bila concelebrirana maša in seja Baragove zvezke. Kot poroča The Catholic — glasilo marketske škofije — je ta Baragov dan nosil znak veselja in zmagovalja. Navzoč so bili tudi trije škofje. Duhovnični Strellick dejal, da je nekaj mlajših Indijancev, ki jim Baraga ni povolji, ker je označeval nji.

Središče letosnjih slovesnosti v Manistique je bila concelebrirana maša in seja Baragove zvezke. Kot poroča The Catholic — glasilo marketske škofije — je ta Baragov dan nosil znak veselja in zmagovalja. Navzoč so bili tudi trije škofje. Duhovnični Strellick dejal, da je nekaj mlajših Indijancev, ki jim Baraga ni povolji, ker je označeval nji.

Hvaležni smo marquettevemu škofu Charlesu Salatki in postulatorju Wolfu. Posebej izrekamo svojo Zahvalo gospodu patru Brunu Korošaku.

• Letos so prvič dovolili, da se smejo prijaviti za sprejemne izpiske v zelo znani in prestižni Ecole Polytechnique v Parizu tudi dekleta. Med 308 kandidati, ki so uspešno položili izpiske, je bilo tudi osem žensk. Najboljši uspeh je dosegla 19. letna Anne Chopinet, ki je matematično čudo. Solo je ustanovil Napoleon.

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVAKIA

Subscription rates \$4.00 per year: 30c per copy

Advertising 1 column x 1" \$2.80

Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada
646 Euclid Ave., Toronto 4.

Member of C.E.P.F.

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 4 \$, za Argentino 250 pezov, za Brazilijo 60 kruzeirov, za Anglijo 20 šilingov, za Avstrijo 35 silingov, za Avstralijo 2,50 avstr. L., za Italijo in Trst 800 lir, za Francijo 600 frankov. Naročniki v Argentini moreno poravnati na ročno tudi v upravi "Slovenske poti".

Za podpisane članke odgovarja plesec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljemjem uredništva in izdajatelja.

MED SLOVENCI

Toronto

- Obe slovenski šoli v Torontu, pri Mariji Pomagaj in pri Brezmadežni v New Toronu, sta koncem septembra zopet začeli z vzgojnim delom. Šolski prostori so popolnoma zasedeni, kajti priglasilo se je izredno število gojenec. Ravnatelja in učitelji imajo polne roke dela. Veseli smo dela in uspeha te prevašne narodne kulturne uslove.

Slovenski klubi in društva v našem mestu naj bi kazali tej vzgojni ustanovi več pozornosti in morda ponudili materialno pomoč! Znano je vendar, da se morajo šole poleg mnogih problemov boriti tudi s težavami finančnega značaja.

- Na zahvalni dan smo v Torontu pokopali G. Ivana Peterlinu, ki je podlegel posledicam delovne nezgode, družini naše izkreno sožalje. Pokopan je na pokopališču "sveti Križ".

- 11. oktobra pa smo pokopali G. Štefana Štuklja, ki je zauča ženo ga Nežo in hčerko Ga. P. Pavlin z družino in v Ottawi sina Dr. Toneta z družino. Doma zapušča številne sorodnike. Na zadnji dom na pokopališču "Sveti križ" so ga spremili mnogi prijatelji. Preostalim naše izkreno sožalje.

- Škof g. Janez Jenko bo 19. okt. prispel na večtedenski obisk med izseljenici v Kanadi. Obiskal bo vse dušopastirske centre.

V Kanadi mu, želimo da bi se dobro počtil med nam, in žel začeljeni uspeh!

Chicago

- Zlati jubilej farne šole Sv. Stefana obhajamo letos. Čerkvena jubilejna proslava je bila v nedeljo 14. sept. s sveto mašo in banketom. Slovesno zahvalno sveto opravilo je daval kustos slovenskih frančiškanov p. Blaž Chemažar. Somaševala sta p. Leonard Bogoli in p. Alojzij Madic. Vsi trije so izsli in naše farne šole. Prdigal je p. Leonard. Iz naše farne šole, ki kaže že sedaj polnost življenja je izšlo v 50 letih okrog 1600 graduantov. Zanimivo bi bilo vedeti, kakšno stopnjo izobrazbe so ti graduanti dosegli. Med novonaseljeni jih je nekaj z doktorsko diplomo. Izšla je tudi Spominska knjiga. Zunanja proslava s plesom in srečanjem bo 17. oktobra v veliki svetoštanski dvorani. Sedaj na šoli poučuje 5 sester in 4 laiki. Stroški so seveda veliki. Samo za plače nad 50 tisočakov. Pa ne bodo učenine nič povisili. Upajo, da bo 50 letnica prinesla tudi nekaj dohodkov za kritje stroškov.

- Tomazinove gostilne in več. Kupila jo je neka firma, ki bo tam prodajala avtomobilskie dele. Z Tomazinovo gostilno, ki je imela primerno dvorano, gre v zgodovino del slovenskega družabnega življenja: Poroke, družabne prireditve itd. Tudi Slov. Narodne Zveza je imela skoraj redno tukaj svoje vinske trgovate in družabne prireditve.

- Biseri jubilej mašništva sta v nedeljo 17. sept. proslavila dva zasluzna hrvatska frančiškana in sicer dr. Dominik Mandić in p. Irenej Petriček. P. Dominik Mandić je klub visokim letom neutrudno delaven. Napisal je lepo število knjig iz hrvatskega kulturnega, in na rodnega in političnega življenja Hrvatov.

- Več jezikov zna, več velja... Letos je bilo mnogo činkih Slovencev na obisku domovine. Vsi so se na ta ali oni način pohvalili. Priovedujejo tudi, da ljudje doma brez strahu odkrito, javno kritizirajo komunajzarje od največjih do najnižjih. — Med obiskovalci lepe Slovenije je bila tudi družina našega naročnika Ivana Buh. Zavedna družina. Doma govorijo samo slovenski. Tudi otroci, sami fantje so. Ko so prišli domov k staremu očetu, so se takoj znašli in dobili prijatelja. Saj so znali slovenski. Tudi zapeli so tiste slovenske pesmi, ki jih je naučila učiteljica v Slomškovi sobotni šoli gospa Fanika Humar. Peli so, da so ljudje strmeli. Njihov striček doma si je pa brišal solze. "So v Ameriki rojeni, pa znajo slovenski", so rekli. Ali bi se lahko vsi starši slovenskega porekla doma s svojimi otroci tako postavili? Odgovor si dajte sami!

- Še enkrat "mož leta". Marshall Square Boy's Club je med drugimi zaslужnimi možni imenoval za "moža leta" tudi našega rojaka in voditelja slovenske radijske ure g. dr. Ludvika Leskovarja. Banket, kjer bodo podeljene diplome, bo v nedeljo 22. oktobra.

Dobili smo sprošnjo za objavo!
**UDERNIŠTVU: TABOR, KLIC TRIGLAVA
IN SLOVENSKA DRŽAVA**

Prosim objavite priloženo dopis: "NOVO HLAPČEVANJE" v vašem listu. Ta dopis je odgovor na "Poslanico NO", kako

NOVO HLAPČEVANJE

Iz "TABORA" štev. 7/72, na "POSLANICA NARODNEGA ODBORA ZA SLOVENIJO"

1. Nujnost res zahteva, da se na vseh delih sveta ohranja mir v medsebojnem sožitju narodov; čeprav stoletno sovraščvo dela ovire po nizkotnosti nekaterih nestrečev, ki se lahko vleče v nedogleden čas, iz demokracije v komunizem ali obratno. Da se ta nujnost uveljavlja in pride do končnega sporazuma med narodi je treba veliko diologike, v sporazumu brez osebnih koristih. V tem jug-slov. slučaju ni nihče posmisli in vprašal "za" logični status ostale pokrajine: n. pr. Hrvaška, Makedonijo, albanski Kozmet, Bosna Hercegovina, Srbiško, še najmanj pri Slovenijo o stabilnosti več narodnosti pravice in samostojnosti druga do druge, v slučaju prekinitev komunizma na Balkanu. Poslanica NO je zopet pahnila Slovenijo v srbsko-jugosloveno; brez, da bi kdo vprašal dva milijona upravičenje... Polek hrvatskih ekstremistov,

STEPHEN B. ROMAN MEETS WITH THE ETHNIC PRESS

Slika posneta na sestanku. Od leve desno: ga. M. Brodzki, g. Tom Clifford (kandidat v Broadview okrožje), ga. T. Szekely, gr. John Gillespie (Davenport okrožje), Dr. S.B. Roman (York North okrožje), g. N. Hawrisch, ga. Vladimir Mauko, (predsednik Ethnic Press Assoc. of Ont.), g. Clement Nusca (York West okrožje).

dians because we fully appreciate and know what it means to lose freedom to tyranny. The countries of our origin and their people have suffered the consequences of social unrest and bad economic policies. We have seen and experienced the fallacy of ideologies which are opposed to democracy. Coming to this land from many countries of the globe, we Canadians by choice, cherish primarily the individual's freedom and security, the economic opportunities, and the prized hope of a better future which Canada has offered to millions of Europeans and non-Europeans...

... I also know that the Canadians by choice — the Ethnic groups — are aware of the importance of integration into the mainstream of Canadian life. Certainly, New Canadians, as much as anybody else, if not more, would like to preserve Canada as a truly democratic country closely associated with all other nations, opposed to tyranny. From my long association with you and the Ethnic groups in general, I also know how you feel about our current foreign policy and Canadian participation in the ideological struggle of the world of today.

This situation cannot be changed unless you, your community leaders and every individual concerned about the future of Canada takes an interest in Canadian politics. The participation of the people with various backgrounds in public life is the best way to make Canada a happy home for all her citizens.

osvoboditi iz komunizma v komunizem po internacionilne, to je povedano točno, da se komunizem po internacionali. Le to je povedano točno, da se NO bori za svoje stolčke in ni zmožen narediti red med emigrantmi; kako toraj v domovini?

3. Kdor gleda slov. narod pod jugos. okriljem z vsemi pravicami v ZDRAŽENI EVROPI in oblastjo v Beogradu se moti. (oprsto izrazu) Po 50 letih so vse jug. republike izskoriščane pod gesmom: Bogatje naj podpira revnejše. V bodočem evropskem trgu lahko delujejo vse narodnosti kod samostojne države, ako ne pravilno v skupnost (Jugoslavija) ker jim daje pravico: CHARACTER. Rekapitulacija se vidi tudi v tem, da je Slovenija zapostavljeni vsled svojega jezika, prepoved razobesjanja slov. zastave, vseljevanje iz drugih republik delovnih ljudi ter mačehovsko razdeljevanje in jemanje narodnega dohodka, in osebni sistem pravic je postavljen pod mizo.

4. Vse skozi; zlasti pa decembarski dogodki 1971. leta, ni samo hrvatska zadeva, ampak je pomembna za vse, ki žive v Jugoslaviji. Ona še nenehno deluje za svojo samostojnost; navzite temu, da ji kom. koristelci v nekateri pomagači ugovarjajo iz sklopa jugos. narodov. V slučaju hrvatske samostnosti smo Slovenci izolirani

Manitoba premier received historical documents of Ethnic Press of Ontario. Premier Edward Schreyer of Manitoba was officially presented with the historical document "20 Years Ethnic Press of Ontario". Mrs. Sonia H. Roeder, a member of Winnipeg Press Club brought greetings from members of E.P.A.O. and indicated that the Manitoba Press Club was working on a similar document.

OB CASU FEDERALNIH VOLITEV

Dr. Stanley Haidasz, kandidat liberalne stranke v Parkdale okrožju se razgovarja z urednikom našega lista na tiskovni konferenci, ki mu jo je pripravila Etnična tiskovna zveza v Ontario.

Skupina urednikov etničnih listov v družbi Dr. S. Haidasza, liberal. kandidata za Parkdale in nekaj njegovih prijateljev, kandidatov, na tiskovni konferenci.

Manjšinski tisk v Jugoslaviji

časopisi

časopisi

	skupna število naklada	skupna število naklada
Albanci	9 5.000.000	10 1.200.000
Bolgari	3 150.000	—
Cehi in Slovaki	4 330.000	8 400.000
Italijani	3 1.300.000	5 150.000
Madžari	3 16.500.000	15 500.000
Rumuni in Rusini	11 600.000	6 50.000
Turki	4 300.000	—

• Tema letošnjega zadruženja meseca oktobra v ZDA bo "Zadruge služijo".

• V finančnem letu 1971—72 so prispevali Kanadčani za programe CARE \$1.655.000, kar je nad pol milijona več kot prejšnje leto. Velik del tega

denara je bil porabljen za pomembni potrebni v Bangladešu.

• V posebeni drušbi za razvoj trga Place Desjardins v Montrealu so zastopane rajhafzovne s 51% v provincialna vlada z

Kako odpošlješ pošto

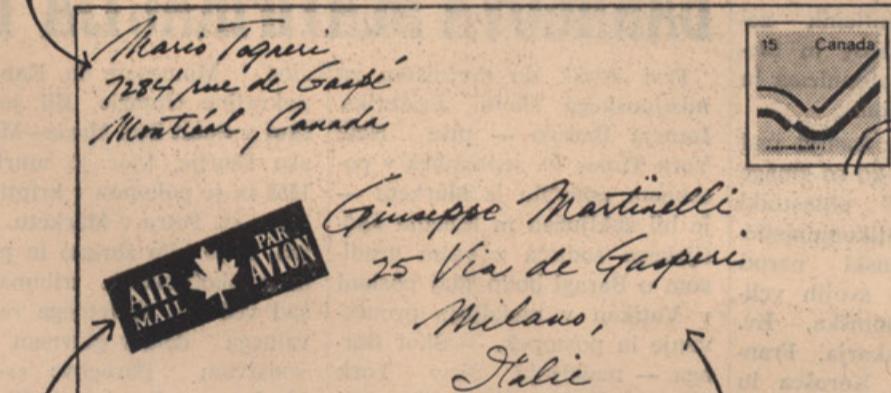
za praznike.

Ne pozabi naslov odpošiljatelja v angleščini ali francoščini.

Predno odpošiš pošto, zagotovo nalepi zadostno poštnino.

Naslovi tvoje pismo natančno.

Zapiši ime države samo v francoščini ali angleščini.

Če odpošlješ zavitek preko morja ga dobro zavij in močno zaveži. Tvoj lokalni poštni uradnik ti bo določil pravo poštnino.

Zagotovi, da bodo vsa pisma in zavitki

za

JUGOSLAVIJO

odposlani pred:

Nadadna pošta Zračna pošta	10. NOV.	8. DEC.
	20. OC.	6. DEC.

Pisma in karte
Zavitki

Canada Post Postes Canada

BO TITO REŠIL SVOJE ŽIVLJENJSKO DELO?

(The New York Times je pod tem naslovom dne 26. septembra objavil naslednji komentar profesorja Cirila Žebota ob prilikih, ko je skupina hrvaških teroristov zasegla švedsko letalo.)

"Zračno piratstvo, ki so ga pred nedavnim izvršili hrvaški teroristi, je treba presojati kot posledico beograjske odločitve lanskega decembra, ki je odstranila vodilne osebnosti hrvaške partije in vlade. Ta čista je dala nov zagon prej odrinjenim hrvaškim političnim skrajšnjem."

"Julija 1971 so v Jugoslaviji sprejeli vrsto ustavnih dopolnil, ki naj bi zagotovila močno različen republikam njih avtonomijo. Hrvaško politično vodstvo, ki je v sodelovanju s sedno slovensko republiko in z drugimi liberalnimi silami v deželi doseglo to prepotrebno ustavno spremembo, je postaldeležno široke ljudske zaslombe. Prvič po vojni je vidna večina hrvaškega ljudstva sprekela načelo prožne unije suverenih republik Jugoslavije kot praktično rešitev za globoka nasprotja, ki so petdeset let težila deželo pod dvema zaporednima centralističnima režimoma. Hrvaško teroristično delovanje v svetu je skoraj prenehalo, ker so se politični skrajneži čutili bolj in bolj nepotrebitni in osamljeni."

"Čim pa je hrvaška vlada predložila svojo prvo večjo zahovo — da bi nova zveza spremenila centralistični devizni sistem — je protihrvaški prisik srbskega vojaškega vodstva in drugih centralističnih sil v Beogradu sprožil naglo reakcijo. Pod tem pritiskom je Tito javno obtožil voditelje hrvaške partije, vlade in kulture "protirevolucionarne" zaročne. Voditelji so bili odstranjeni. Tisoči vplivnih Hrvatov na vseh področjih in stopnjah so izgubili svoje partijske, vladne in druge javne položaje. Ječe so polne in politični procesi se množijo. Tudi v drugih republikah so privili centralistični vijak."

"V današnji Jugoslaviji ta novi kurs zveznega nazadovanja in narodnognega preganjanja ne more uspeti; lahko le še bolj oslabi že itak kočljivo vezvo šestih republik in to v ključnem razdobju, ko se približuje konec Titove osebne vladavine. Vprašanje je, ali bo mogoče ta neverni razvoj pravočasno ustaviti."

"Po globokem razočaranju, ki ga je povzročil decemberski protihrvaški puč, samo povratek v preddecembersko stanje ni več zadosten. Poleg dosledne izvedbe lankotelnih ustavnih sprememb je sedaj potrebnataudi učinkovita decentralizacija vojaškega poveljstva. Samo ta-

ka reorganizacija bi lahko preprečila možnost usodnega prevrata proti novi ustanovi celo proti neodvisnosti dežele v trenutku prehoda v potitosko dobo."

"Po svojem zdajnjem odporu proti Stalinu je Tito zabeležil dva pomembna dosežka. Ohranil je Jugoslavijo neodvisno

v mednarodnih odnosih in spremenil je njen notranji sistem proč od prvotnega sovjetskega ustroja v smeri začetkov razvoja k politični samovladi in gospodarskemu samoupravljanju. Sedaj je na Titu, da reši svoje življenjsko delo, ki je v resni nevarnosti".

Neodložljive spremembe

(K svojemu komentarju v N.Y. Times-u nam je dr. Žebot poslal naslednje dodatne misli:)

"Osnovni namen ustavnih dopolnil leta 1971 je bil iz Jugoslavije narediti dogovorno zvezno republik, v kateri bi republike imele izvirno suverenost, prek zvezne pa bi sporazumno uresničevalo skupne pogoje napredovanja in varnosti. V ta

namen so ustavna dopolnila močno zmanjšala zvezne pristnosti in predvidela medrepubliško sporazumevanje o važečih zveznih ukrepih."

Ker je z lanskimi spremembami število ustavnih dopolnil narastlo na 42, je bilo dogovoren, da bodo do leta 1973 vse dosedanje spremembe integrirali v novo besedilo celotne ustawe. To bi obenem omogčilo, da bi v novo ustanovo vnesli tudi novemu značaju zvezne primereno preureditev zveznega predstavninstva (parlamenta) in še druge potrebne spremembe:

zno skupščino (kot tudi republike in občinske) zgradili iz "delegatov" nekih še neobstojecih "temeljnih organizacij združenega dela". Gre za namesto preprečiti ali vsaj zvodeniti izvedbo že sprejetega ustavnega načela, da je zvezna skupnost suverenih republik.

Obenem z ustavljivo centralistično terorjo na Hrvaškem je treba prenehati tudi z vsemi drugimi oblikami obstrukcije ustavnih sprememb. Nujen je povratek k resnemu delu zveznega preurejanja, dokler je še čas. Poglavitne so naslednje spremembe:

(1) Brez nadaljnega zavlačevanja je treba izvesti že sprejeti ustavna dopolnila o razmejiti pristnosti med republikami in zvezno in o načinu medrepubliškega sporazumevanja o važečih zveznih ukrepih.

(2) Novo besedilo celotne zvezne ustawe, ki je v pripravi, bi moral vključevati tudi naslednja dodatna določila:

(a) Enakopravnost jezikov in republik mora obveljati tudi v vojski. Vojska mora biti organizirana po republikah s koordiniranim zveznim štabom na paritetni osnovi.

(b) Paritet Zbor narodov mora biti edini dom zvezne skupščine.

(c) Zaradi petdesetletne koncentracije vladne birokracije in

finančnih ustanov v Beogradu si mora preurejena zveza republik izbrati novo središče, ki bo vsaj toliko oddaljeno od Beograda, da ne bo pod neposrednim pritiskom centralističnih ustanov in oblik samoupravljanja v skladu z različnimi stopnjami in posebnostmi razvoja v posameznih republikah.

(d) Denacionalizirane finančne in gospodarske ustanove v Beogradu, ki so svoj položaj zgradile na zveznih finančnih sredstvih (n. pr. "Jugo"-banke za zunanjost trgovino, investicije in kmetijstvo) morajo ta skupna javna sredstva vrniti republikam po ključu povprečnih republiških dajatev zvezni v razdobju 1945–1968. Te ustanove bi morale tudi opustiti svoje bivše uradne "jugo"-nazive.

(e) Skupnost osnovnih zna-

Ciril Žebot

CIRIL ŽEBOT:

SLOVENIJA VČERAJ, DANES IN JUTRI

Franc Popit, Predsednik CK Zveze komunistov Slovenije:

"Z omoljavačevanjem razredne politike so nam vsiljevali nacionalizem ... Naj omenim Žebotovo teorijo 'nacionalne sprave'" (15. decembra 1971)

Edward Kardelj, član Predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije:

"Nekateri ... govore o potrebi nekakšne 'nacionalne sprave' in to z lažnimi frazami o demokraciji..." (4. julija, 1972).

Knjigo profesorja Žebota, ki iz osnov narodne sprave gradi perspektive za iskreno samouspravno in resnično demokratično Slovenijo, lahko naročite pri Mohorjevi knjigarni v Celovcu, Viktringer Ring 26. Cena 7 DM .

AMERIŠKA ZASTAVA V LJUBLJANI

Prvič v zgodovini je zaplavala uradna ameriška zastava v Ljubljani, prestolnici Slovenije, ko so v začetku julija letos Združene države slovensko odprle Ameriški informativni center v Ljubljani. S tem se je začela nova doba kulturnih in informacijskih odnosa med Slovenijo in Združenimi državami Amerike. Med tem ko je Amerika imela že vsa leta svoje urade v Beogradu in Zagrebu, je bila Slovenija brez neposrednih stikov z ameriškimi oblastmi ali uradni. Tudi sedaj še ni uradna ameriška konzularna zastopstva v Ljubljani, toda z odprtjem Informativnega centra — v Cankarjevi ulici 11 — nasproti Opera — je vendar napravljen prvi korak v pravi smerni. V Ljubljani plapola ameriška zastava, kar pomeni, da obstoje le neki direktni stiki. Tudi direktor tega Centra je Američan.

Otvoritev Ameriškega Informativnega centra v Ljubljani je bila povezana s sprejemom za praznovanje Dneva ameriške neodvisnosti, 4. julija. Na otvoritev so prišli najvišji predstavniki Združenih držav v Jugoslaviji: veleposlanik Malcolm Toone iz Beograda, generalni konzul Orme Wilson iz Zagreba in drugi zastopniki. S slovensko strani se je vabilu na otvoritev odzvalo mnogo osebnosti javnega in kulturnega življenja, vendar najvišji predstavniki ni bilo. Slovenska oblast ter znanstvene in kulturne ustanove so poslale svoje drugorazredne zastopnike. Zakaj, je stvar ugibanj. Vendar enega ni mogoče prezreti: Ameriški center v Ljubljani je bil le odprt četudi tri meseca kasneje — in služi svojemu namenu. In to zelo dobro. Ker so v načrtu ameriške knjižnice še za Sarajevo in Skopje, je želeti, da bi tudi Maribor dobil svojo knjižnico, saj tam nastaja novo veliko visokošolsko središče in s tem velika potreba po ameriških strokovnih knjigah in revijah. In morda bo delo ameriškega urada v Ljubljani le pripravilo merodajne kroge do spoznanja, kako potreben bi bil v Ljubljani — ameriški konzulat.

Slovensko okno v svet je odprto!

• Uradna turistična brošura Grada v Avstriji nima samo poleg napisov pri slikah v angleščini in francoščini tudi besedilo v hrvaščini in slovenščini, maječe ima tudi posebno izdajo, v kateri je spremeno besedilo v slovenščini. Tovarna filmskih aparatorov Eunig tudi očitno računa s številnimi slovenskimi kupci v Gradcu, ker ima v trgovinah prospekt v slovenščini, v katerem je poleg nekaterih okornih besed črkovstev oz. korektor pozabil na nekaj strešic, čeprav jih ima na istih besedah na drugih mestih.

• Dobrolmetje kreditnih zvez v Ontariju je po uradnih statistikah prvič preseglo eno milijardo dolarjev. Kreditne zadruge v provinci imajo nad en milijon članov.

• Rajfajznowke v Quebecu pripravljajo nov finančni center v predmestju Ste. Foy "Caisse Laurier", kjer bodo imeli člani na razpolago bančne, zavarovalne in vrgojne služnosti. Center bo razpolagal tudi s skupnim knjigovodstvom za še devet drugih rajfajznowk v okrožju Ste. Foy. Sčasoma nameščajo razširiti to komputerizirano knjigovodstvo na vse rajfajznowke v provinci, ki jih je trenutno 1.285. Uradne ure bodo iste kot jih imajo trgovine v tem trgovinskem središču, to je 55 ur na teden.

• Sestdesetčlanska mešana komisija znanstvenikov iz Poljske in Zapadne Nemčije dela pod pokroviteljstvom UNESCO-a na težki nalogi, kako odpraviti neresnične zgodovinske podatke o drugem narodu iz solskih knjig. Ceprav delo še daleč ni dokončano, je komisija predložila obema vladama 28 strani konkretnih predlogov za popravke.

• Po zakonih Zapadne Nemčije morajo politične stranke objaviti svoja finančna poročila. Za 1. 1970 se je izkazalo, da je dobila krščansko demokratska stranka največ darov, socialisti največ članskih prispevkov, brez dolgov pa je bila samo komunistična stranka.

VAŠE NOVE PRAVICE

0 HIŠNEM PREBIVANJU

V PRENOVLJENEM

ZAKONU ONTARIJSKIH

ČLOVEČANSKIH PRAVIC

Zakon pravi, da nikomur ne sme biti zaničeno hišno prebivanje vsled rase, vere, barve, spole, narodnosti, prednikov ali kraja rojstva.

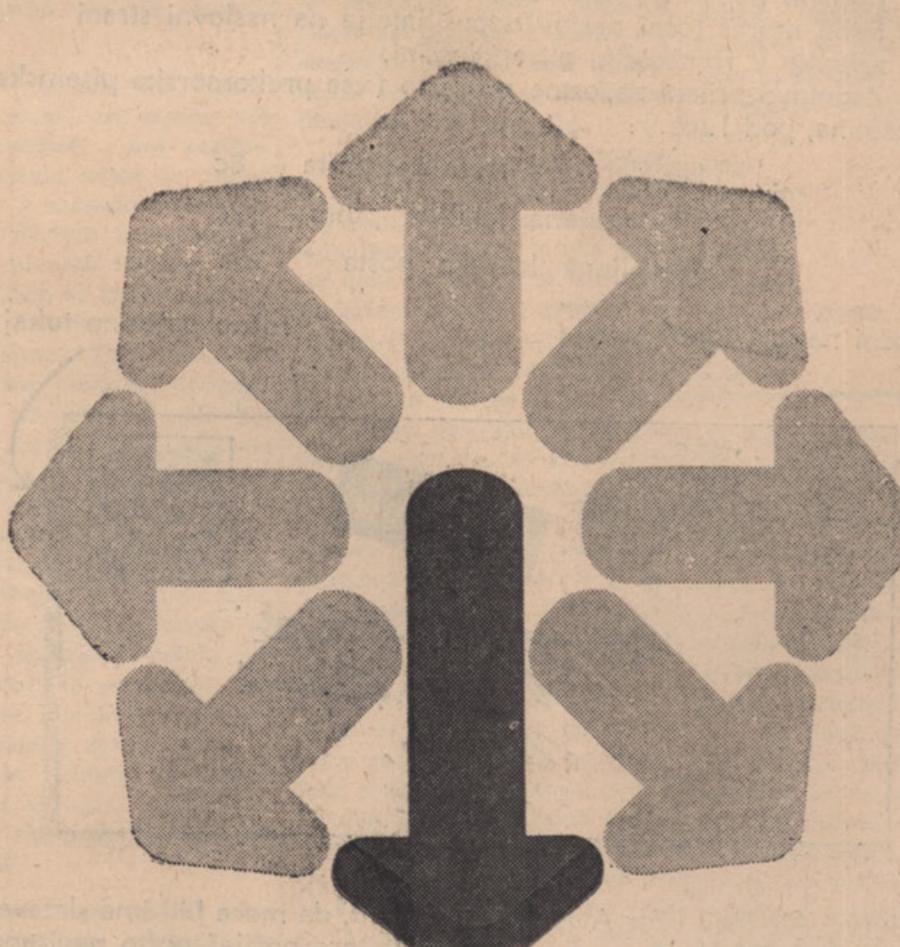
Hišno prebivanje (Housing accommodation) je označena kot vsako mesto prebivanja, razen ono, kjer lastnik hiše in njegova družina žive sami ter souporabljajo kopalicu in kuhinjo z najemniki.

Za nadaljnje informacije stopite v stik z:
Ontario Human Rights Commission
400 University Avenue,
Toronto, Ontario 965-6841

Ali urade od "Ministry of Labour" v krajih:
Barrie, Hamilton, Kenora, Kingston, Kitchener, London, Ottawa, Peterborough, Sarnia, Sault Ste. Marie, Sudbury, Thunder Bay in Windsor.

Ontario Human Rights Commission
Ontario Ministry of Labour

POVPREČNE LETNE OBRESTI DO ZRELOSTI

+ GEORG DRAHEIM ....

Nemci so izgubili ena svojih vodilnih zadružnikov

Ko se je udeleževal spominske slovesnosti v počastitev svojega predhodnika na mestu predsednika Nemške zadružne banke (Deutsche Genossenschaftskasse—DGK) v Sutgartu, je 24. avgusta odpovedalo srce sedanjemu predsedniku dr. Georgu Draheimu, ki je vodil zadružno banko od 1. julija 1964. Bil je star 69 let.

Pokojnik je združeval v sebi praktične dejavnosti s teoretičnim znanjem in je bil na obeh področjih nadve uspešen. Poučeval je tudi na univerzah, nadzrnu kot honorarni profesor vseučilišča Marburg an der Lahn.

Njegovo delo "Zadružništvo kot tip podjetja" je doživel dve izdaji. Jeseni 1967 je izšlo njegovo delo "K ekonomiziranju zadruž". Podnaslov knjige je: Zbrani sestavki iz teorije in politike zadružništva. Nad 300 strani obsegajoče delo obsega njegove sestavke, ki jih je napisal med leti 1954 in 1967 in so bili objavljeni v raznih strokovnih revijah in knjigah. Draheimu pripisujejo in z njegovim imenom identificirajo pojem, da je zadružna obenem družba in podjetje. Nekateri ekonomi še danes odrekajo zadružni značaj podjetja in trdijo, da je zadružna samo izvrševalec dela poslovanja poedinčini gospodinjstv (Obširen članek, v katerem je povzeta ta debata, je napisal prof. George Davidovič v Canadian C.I.R.I.E.C. Review "The character of the cooperative enterprise" '1. 4., št. 2, 1970, str. 27–92).

Kot predsednik zadružne banke je Draheim vedno podpiral znanstveno delo v zvezi z zadružništvo kot tudi podpiral ustanove, ki skrbe za izobrazbo zlasti osebjia kreditnega zadružništva,

Nemška zadružna banka sama ima poseben znanstveni oddelek in eno najboljših strokovnih knjižnic zadružništva s kakimi 15.000 deli. Obenem podpira finančno tudi vse znanstvene institute zadružništva na raznih nemških univerzah ter njivovo skupno glasilo Zeit-schrift fur das gesamte Gebos-senschaftswesen. Enako krije stroške poslovanja Delovnega občestva zadružnih institutov na nemških univerzah, ki je bilo ustanovljeno na Draheimovo pobudo. Delovno občestvo prireja mednarodne sestanke zadružnih teoretikov in praktikov vsake 3 leta. Letašnji kongres je bil na zadružnem institutu v Muntru. Predavanja teh kongresov izhajajo tudi kot knjige. Zadne leta so jih pričeli izdajati v več jezikih.

Kako visoko so cenili pokojnega profesora in predsednika Draheima priča dejstvo, da je 42 teoretikov in praktikov zadružništva izdalо nad 600 strani obsegajoči spominski zbornik v počastitev 65. letnice rojstva Draheima pod naslovom Genossenschaften und Ge-nossenschaftsforschung (1968).

Profesor Draheim je igral tudi zelo važno vlogo pri nakupu gradu Montabaur v državi Hessen (blizu avtoceste Bonn-Frankfurt). Nemška zadružna banka je investirala velike vste te ter se obvezala tudi vnaprej finančno podpirati ustanovo, ki je postala najvišja rezidenčna šola za izobraževanje osebjia kreditnega zadružništva v Nemčiji. Ker sta obe veji organizacij Raiffeisen ter Schultze-Delitzsch v procesu amalgamacije (zdržitev je bila že sklenjena ter je začasno omejena na poskusno dobe petih let), služita Akademija kreditnega zadružništva celotnemu kreditnemu zadružništvu Zapadne Nemčije. Znanstveni oddelek DGK je bil tudi aktivno udeležen v organizaciji muzeja kreditnega zadružništva v Nemčiji. Pri vsej tej dejavnosti je bil pokojni dr. Draheim vedno navzoč s svojim interesom, na sveti in dejansko podporo.

Rudolf Čuješ

DA SE RESNICA PRAV SPOZNA, JE TREBA ČUTI OBA ZVONA

Dobili smo s prošnjo za objavo. Isti članek je župnik Alojzij Hribšek poslal na slovenske liste v Evropi, Argentini in Kanadi. Naš list bo odslej poročal iz "Bridgeport-a Conn." le poročila brez komentarja!

—Urednik.

Popolnoma slučajno mi je prišel v roke izvod slovenskega časopisa iz ene od zdonskih slovenskih naselbin. Naslov "Bridgeport, Conn." je pritegnil mojo pozornost, da sem prebral dopis. Dopisnik ni bil podpisani. Ko sem stopil v stik z urednikom in se z njim priateljsko pogovoril, sem slišal, da se enaka poročila iz naše naselbine pojavljajo tudi v drugih slovenskih zamejskih in zdonskih časopisih. Ne bi verjel, da je to mogoče, pa bo menda že res: Nekdo nekje natisne, kar mu napiše njegov osebni znamec; drugi to ponatisnejo, ker je pač stal v slovenskem časopisu; toda nihče se ne potрудi, da bi polzvedel, če so trditve resnične ali ne. Vsi so prezri slovenski pregor: 'Da se resnica prav spozna, je treba čuti ova zvona.' Vprašanje je seveda, če imajo novinarji sploh namen iskiti in širiti resnico. Toda kadar je resničnost trditev naravnost povezana z dobrim imenom neke osebe, ali da se naravnost izraži, kadar pomeni trditi nekaj, kar ni res, delati nekomu osebno krivicu, tedaj dobri gornji slovenski pregor velik moralen pomen. Nam, ki se skušamo držati krščanskih moralnih načel—govorim o časopisih, ki se pristejavajo krščanskemu taboru —, bi to moralno biti jasno. Izgovor, da gre v tem primeru za obrambo in ohranitev slovenskega jezika, ne more veljati. Saj bi resnica in poštenje moraliti biti pri takem delu prvo orožje. Mar smo pozabili, kako so brezbožniki v pol preteklem času zavajali naš narod z lažnimi gesli svobode in narodne zavesti?

Kaj imam v mislih?

V omenjenem listu najdem takele stavke: "Spet nekaj drobnih iz kraja, kjer je slovenstvo obsojeno na smrt. Tako vsaj mislimo tisti, ki bi naj slovensko misel gojili in jo ohranjavali do skrajnih mej možnosti ... Nova cerkev bo, kakor izgleda, samo angleška. G. župnik je nekomo dejal, da bo faro popolnoma poangležil. Tudi želja našega škofa je tako. Ameriški škofje bi pač radi, da bi ne bilo več narodnostnih far ..." Drugie v istem listu: "Ali ne zabolji Slovence, ko bera poročila iz Bridgeporta, kjer slovenski duhovnik odpravlja načrtno v cerkv vse, kar je slovenskega?" — Pa še tole: "Bila je navada, vpeljana že za časa ustanovitelja župnika, pek. Mihaela Golob, da so imeli Hrvati vsaki mesec svojo hrvatsko mašo in na nedeljo po prazniku Sv. Rešnjega Telesa tudi procesijo s Sv. Rešnjim Telesom po ulicah... Sedaj je vse to odpadlo."

Tako poje prvi zvon. Toda "da se resnica prav spozna...", hočete čuti drugega? Izrazil bom resnico, kakor jo sam poznam, v obliki kratkih izjav. Pripravljen sem postreči z dokazi za vsako trditev, če kdo želi in se obrne name. Želel bi, da bi pisec gornjih trditev storil isto.

1. Vsaka župnija ali cerkevna skupnost v tej škofijski mora biti finančno sposobna sama sebe vzdrževati in poleg tega izpolniti svoje obveznosti do škofije. Edina izjema je delo za špansko govoreče Portoričane, to podpira škofija. Kakor hitro pokaže kaka župnija, da ni sposobna ustrezati svojim finančnim obveznostim, je njena ukinitev neizbrisna.

2. O slovenski župniji sv. Križa v Bridgeportu smo pogosto brali v časopisih v letih 1951–1961, ko je sprejemala nove našljence in se je številčno in finančno spet okrepila. Poročila pa so utihnila po letu 1961, ko je dotok usahlil in je župnija začenjala zadružovati z veliko naglico. V letih 1965–66 je bil njen tedenjan župnik dr. Andrej Farkaš prepričan, da župnija ne more preživeti sestavite svoje cerkev, ko je

IZ PAVLIHE: ČIM VEC DOLGOV.

"Nekateri naši ljudje nikakor ne morejo razumeti, da se naša država s tako lahkim srcem zadožuje v tujini. Toda prav ti ljudje, oziroma vsi naši državljanji so vzrok, da se Jugoslavija ne "zlahkim srcem" zadožuje, ampak da si zadoževanja v tujini celo želi."

Poglejte! Uradni podatki govore, da je bila naša država lani zadolžena za dve milijardi 444 milijonov dolarjev. Če to vsoto razdelimo na posamezne državljane naše države, pomeni da je vsak Jugosloven zadožen v tujini za 125 dolarjev.

Toda po drugih podatkih je spet res, da je vsota vseh domačih dolgov, torej dolgov, ki so jih naredili Jugosloveni v domovini, precej višja od vsote dolgov Jugoslavije v tujini. Potem takem je vsak Jugosloven pri svoji državi zadožen za več kot 125 dolarjev. Po nekaterih, vendar ne povsem preverjenih podatkih naj bi bila ta vsota kar 250 dolarjev.

Torej je naša država do tujine manj zahtevna, kakor so naši državljanji do Jugoslavije. In prav zato se zveznim finančnim strokovnjakom zdi nesmiselno, da bi prav naša država kreditirala naše državljane. Naj jih tujina! Zato se torej zadožujemo v tujini in tako je tudi prav."

PAVLICHA. 26. avg.
DROBNE IZ PAVLIHE:

— V boju proti inflaciji se pri nas strogo držimo olimpijskega gesla, da ni važno zmagati, ampak sodelovati.

— Sporočili so, da bodo v kratek sodili krivcem črnih koz. Mimogrede bodo odsodili tudi krvice nekaterih drugih večjih kozlarij.

— Peščica preživelih Trboveljanov je po mestnih ulicah protestirala zoper onesnaževanje ozračja. Pri tem se jih je pet zadušilo, ker so preveč odpirali usta.

— Kako je bilo kaj z delovno disciplino, Peter, ko sem bil na dopustu?

8. Župnik je v tem svojem cilju uspel. Danes župnija ni več v nevarnosti, da bo ukinjena. Številčno in finančno se je ustalila. Postavila si je novo cerkev. Slovenci imajo priliko razviti svojo kulturno delavnost brez vsake ovire. Župniku bo srce kipelo od veselja in navdušenja, če se bo to zgodilo. Sam jim bo pomagal pri tem, kjer in kolikor bo mogel. Saj to je bil cilj njegovega dela zadnjih let.

9. Ob vsaki priliki župnik poučarja, da namerava in želi tu di in novi cerkvi okraniti eno nežupniško mašo popolnoma slovensko. Zaveda se da pred oltarejem je njegovo prvo poslanstvo lomiti ljudem kruh božje besede na način, ki je najbolj uspešen. Če bodo slovenski starši učili svoje otroke slovenskega jezika, jim bo mogoče posredovati božjo besedo v njihovem materinem jeziku.

10. Novo župniško središče je sredi ličnega mladega naselja. Župnija bo verjetno pritegnila mnogo novih ljudi. Župnik želi in upa, da bodo slovenski farani ostali delavnji in ponosni na svoja izročila, a ljubezni in prijazni do novih faranov. Tako bo župnija mogla ohranjati slovenski značaj, med tem ko se bodo njene finančne osnove okreplile.

11. Bridgeportski škof je posebno naklonjen slovenski župniji in drugim narodnostnim faram. V marsikatem primeru je župnik po njegovem nasvetu našel pot preko ovir, ki so jih stavili razni škofijski odbori in sveti, ki imajo odločilno besedo pri vodstvu škofije. — Kdor pozna delo, ki ga vrši mons. Gino Baroni za etnično samozavet med ameriškimi katoličani v okviru in s podporo konference ameriških škofov, bo dvomil, da so ti škofje na splošnem delu po farah.

12. Nikjer v farnih zapiskih Sv. Križa ni mogoče začenjati nobene vesti, da bi bil pokojni čg. Mihail Golob kdaj imel redno mesečno hrvatsko mašo, ali celo procesijo s sv. Rešnjim Telesom po ulicah. Pokojni dr.

SLOMŠKA NA OLTAR

(Ob 110 obletnici njegove smrti)

"Narod, ki svojih velikih možne časti, jih vreden ni", je zapisal škof Anton Martin Slomšek, čigar 110. obletnico smrti obhajamo. Umrl je v Mariboru 24. septembra 1862. Že ob njegovi smrti so rekli: "Umrl je svetnik".

Zdaj se, da vse premalo poznamo tega velikega moža: duhovnika, vzgojitelja, pisatelja, rodoljuba in navdušenega Slovencev ter gorečega apostolskega škofa. Čas, v katerega je božje Previdnost postavila Slomška, za Slovence ni bil ugoden. Ne v verskem, pa tudi ne v narodnostenem oziru.

Škof Slomšek je bil obnovitelj duhovnega življenja med Slovenci na Koroškem in na Spodnjem Štajerskem. Kot bogoslovni spiritual je hotel vzgojiti goreče in narodne vedne duhovnike. Bogoslove je učil slovenskega jezika, da bodo bolj uspešno delovali med verniki. Kot škof je v svoji pridigal in spisih vzpodbujal duhovnike in vernike v zvestobi do Boga in v ljubezni do slovenskega jezika. Grajal je bogoslovje, katerega je škof Slomšek ustanovil takoj po prihodu v Maribor, so se vzgajali dobrski verski goreči in narodno zavedni duhovniki. Bogoslove je imel dobro uspešno delovanje med verniki.

Slomšek je bil obnovitelj duhovnega življenja med Slovenci na Sp. Štajerskem niso imeli škofa, ki bi razumel slovenski jezik. V Gradcu Slovencem niso bili naklonjeni. Škof Slomšek je s tem rešil spodnještajerske Slovence pomenčenja. V bogoslovju, katerega je škof Slomšek ustanovil takoj po prihodu v Maribor, so se vzgajali dobrski verski goreči in narodno zavedni duhovniki. Bogoslove je imel dobro uspešno delovanje med verniki.

Prav je, da vedno znova in znova poglobimo v Slomškovo delo in njegove vzore. Kako lepo je nakazal bistvo prvega slovenskega škofa.

"Sveti vera bodi vam luč in materni jezik ključ do zvezljivne narodne omike".

Slovenci so se po Slomškovi smrti radi zatekali k njemu v svojih duševnih in telesnih težavah. Ko je njegovo truplo počivalo še v kapelici na starem pokopališču, sem večkrat videl tam napise: "Škof Slomšek, prosim te, pomagaj mi pri izpitih", pa tudi "Škof Slomšek, hvala Ti za uslушки".

Se dan počivalje v baziliki Matere Milosti v Mariboru pod velikim oltarjem in čakal velikega dne, ko bo lahko postavljen na oltar v javno češčenje. Škofski beatifikacijski proces je že davno zaključen in v Rimu se vodi sedaj nadaljnji postopek za proglašitev k blaženim.

Slovenci imamo več svetniških kandidatov: Friderik Baraga, Anton Martin Slomšek, pripravljal se tudi postopek za beatifikacijo škofa Janeza Gindocva, ki je kot Slovenc vodil skopelsko škofijo. Imejmo veliko zaupanje v te naše pripravljene.

Ne pozabimo na škofa A. M. Slomška. Molimo za njegovo beatifikacijo in tudi postopek za beatifikacijo škofa Janeza Gindocva, ki je kot Slovenc vodil skopelsko škofijo. Imejmo veliko zaupanje v te naše pripravljene.

Naša pošta Zračna pošta

10. NOV. 8. DEC.
22. OCT. 6. DEC.

... Zandja leta je naraslo število oseb v Nemčiji, ki so izstopili tako iz katoliške Cerkve kot tudi iz protestantskih verskih skupin. Proti pričakovanju pa je naraslo povpraševanje po verskih knjigah. Seveda ne po nabožnem čitvu, pač pa po kritičnih delih. Tudi težka teološka dela avtorjev kot Hans Kung, Karl Rahner ali Rudolf Bultmann dosegajo naklade nad 50.000 ali celo nad 100.000, dočim so preje redko dosegle načlado 20.000 izvodov. Zolazba Herder je izdana v svoji zbirki Herder Bucherei že nad 400 knjizic, ki obravnavajo sveto-vnonazorazna vprašanja. Knjiga, ki je doživeljala najvišjo dokladno, je Holandski katekizem, katerega so že prodali 1.400.000 izvodov.

• "Bernska izjava". Decembra 1968 je dobila zvezna vlada v Švici nenavadni dokument — podpisano izjavo 1080 oseb, ki so se zavezale, da bodo naslednja tri leta prispevale vsak mesec 3% svojih dohodkov programu ali ustanovi, ki deluje za izboljšanje življenja prebivalcev tretjega sveta. Izjava je imela namen vplivati na vlado, da bi tudi ona posvetila več pozornosti potrebam tretjega sveta in povečala svojo pomoč tem deželam. Med tem se je število oseb, ki so podpisale do Bernske izvo, povečalo že na 9000. -fs

Izljenčen in v Rimu se vodi sedaj nadaljni postopek za proglašitev k blaženim.

Slovenci imamo več svetniških kandidatov: Friderik Baraga, Anton Martin Slomšek, pripravljal se tudi postopek za beatifikacijo škofa Janeza Gindocva, ki je kot Slovenc vodil skopelsko škofijo. Imejmo veliko zaupanje v te naše pripravljene.

• "Vještice i demonološka pučka vjerojanje v srednjem vijeku" ter "Prilog antropologiji spolnosti s povjesnog gledišta".

KJE NAS ČEVELJ ŽULI?

(Ali staranje in bodočnost emigracije)

"Družabna pravda", ki jo tiskajo v Buenos Aires, Argentina, je v 26. letniku, 5 štev., 1972. na stranah 15–20 prinesla zgoraj imenovani članek izpod peresa g. Augusta Horvata. Nekaj odstavkov in zaključek se stekavata, ki zadeva nas vse tu, ponatiskujemo za naše bravce, ker so sličnih misli kot v zadnjem številki članek g. M. Geratiča! —Urednik.

Emigraciji mora biti enkrat že jasno radi svojega lastnega obstoja, da sumničenja, prepričanja, obrekovanja, natočevanja, podtikovanja ter razne ločitve duhov ne morejo pritegniti mladih ljudi k skupnemu delu. In ravno pri tem nečastnem delu prednjači del intelligence. Navadno gre pri vseh teh sporih za neko pravilnost poti, za obrambo večno-veljavnih načel. Pri tem se pa postopa tako, da se ta načela branijo z brezobzirno breznačljivostjo in se teptajo osnovna načela človekovega dostenjstva.

Ce bi prostor v naših publikacijah, ki ga uporabimo za pogrevanje medsebojnih razprtij dali na razpolago mladim ljudem, da bi nam povedali svoje mnenje in pogledi in to v slovenščini, ki jo obvladajo, bi storili skupnosti in za njeno ohranitev veliko koristno in dobro delo. Marsikaj bi že bilo drugače, boljše. —

— Pri vsem tem početju starejših mladih ni brezbrizna. Opazuje in dela svoje zaključke. Ze precej let nazaj sem vprašal takrat še mladega fanteta, sina enega izmed "vodilnih", zakaj ne sodeluje bolj aktivno v skupnosti, ali ga ke temu ne vzpodbuja vzgled očeta. Odgovor je bil kratek: "Ne verujem očetu". Sin ni veroval v slovenstvo in iskrenost prizadovanja svojega očeta! In takih primerov je več. Mladi se oddajujejo, ker nam ne verujejo. Čutijo, da jim ne povemo resnice. Ne rečem, da se jim laže, ne pove se jim pa vsega. pride se do gotove točke, do gotove dobe in dejanj, potem pa molk. Godi se nam enako kot vladajočim doma. Tudi njim se je mladina oddalila; je nimajo, ker ji ne povede resnice. Zato sama brska po preteklosti in išče odgovor na mnoga vprašanja, za mnoge dogodke. To stališče mladine nam tudi ponovno dokazuje, da se resnica ne da nikoli za vedno zapreti še v tako močan in hermetično zaprt zabolj.

Pride čas, ko eksplodira in plane na dan. Tega nikoli ne smemo pozabiti. In kaj porečemo, če se v bodočnosti mladi doma in v zdornstvu združijo za objektivno iskanje resnice? —

— Enako kot spore hočemo zvaliti na mlade vso našo preteklost, jim napraviti naše trpljenje vojne in zdornstva. Kar z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo že del našega trpljenja prenesli na naše mlade ljudi. Zelo se trudimo, da bi v naših otrocih videli svoj "trpeči obraz". Toda nihče nima pravice prenašati lastnega trpljenja na otroke, niti kot skupnost na vso našo mladino. Pripravimo jih na življenje tako, da bodo s pomočjo vere zmogli nositi vedno težo svojega dneva. Svoje težave pa nosimo sami, so samo naše. Če pa kdo tega ne zmore in mu križ postaja pretečak, posebno sedaj, ko postajamo starejši in se klic krv in zemlje vedno močnejše oglaša v nas, si naj poišče Simona iz Cirene med sebi enakimi, mladini pa gradimo skupnost veselih in vrlih ljudi.

Da bomo mogli graditi zdravo in zadovoljno skupnost, je nujno, da končamo po 26. letih svoj pot v Emav in se enako kot učenca srečamo s Kristusom, ker le On nam lahko razjasni smisel trpljenja, njegove nujnosti in koristi za poznejše vstajenje. Ce tega ne bomo storili, bomo hodili po

svetu z zavezanimi očmi in se gibali v začaranem krogu.

Pravilno vrednotenje trpljenja in zdornstva bo tudi naše slovenstvo postavilo na trdne temelje. Sedaj pa obstaja resno vprašanje, na čem mladina sprošča gradi svojo slovensko zavest. Stalno ji ponavljamo, da je doma v Sloveniji ječa in trpljenje; proti od vsega, kar je tam. Ne ločimo ljudstva in režima. Mladim zato ponujamo "Slovenijo v svetu", neke vrste surrogat, ki bi bil naj nadomestil naravno navezanost na slovensko zemljo, ki je samo ena. Dve Slovenia ne more biti. Ce smatramo za "Slovenijo v svetu" zdornstvo, potem si bolidmo na jasem, da je tega zdornstva vedno manj. Mladi pa bodo ohranili slovensko zavest, če jih bonito navezali na Slovenijo, ki raste, kjer je življenje. Le od tam more črpati sok za svojo rast poleg tega, kar lahko nudijo stari in skupnost na tujem.

Kot že rečeno komunistična režima ni mogoče istovetiti s slovenskim narodom. Ta režim je prišel s pomočjo nasilja in ga bo prej ali slej tudi konec. Narod bo živel. Ta narod na slovenski zemlji so naši starši živi ali mrtvi, bratje in sestre, sorodniki ter tisoči in tisoči tistih, ki se vsako nedeljo zbirajo v božjem hramu in zdržijo z nami v duhovno občestvo. Krajevna občestva vodi na stotine starih in mladih duhovnikov, razlagalcev večnih resnic. Ker Duh veje kjer hoče, jim je za učitelje postavil Maksimilijana, Jožefa in Janeza. To občestvo, množice vernih, so resnični slovenski narod, so večina.

Ob tem razmišljaju se postavi vprašanje, zakaj, kje je vzrok, da tudi s temi rojaki, brati po krvi in veri, ki so z nami združeni v eno duhovno občestvo, ne smemo imeti nič skupnega. Zakaj nekateri dvomijo v njihovo vero v slovenstvo. Bill so po Ječah, pregnani, zapostavljeni in jih še zapostavljajo, a vztrajajo. So jamstvo slovenske bodočnosti. Zakaj potem proč od njih? Zakaj naj "gradimo Slovenijo" posebej in ne z njimi?

Odklanjanje vsega, kar je doma, tudi dobrega in poštenega, nas je tako prevzelo, da smo že praktično pozabili na svoje slovenstvo. Slovenska zavest je že pri mnogih neka vrste medalja, skrno zaprita v škatljici, ki si jo nadenejo, kadar gredo na skupne prireditve, poslušajo govornika o naši revščini, se malo pocmernijo, potem pa medaljo zopet spravijo do prihodnje prireditve. Slovenstvo že sila trpi. V številnih naših domovih starši ne govorijo z otroci več slovensko in zato tudi njihovi otroci ne čutijo več slovensko.

Otočki ne čutijo več slovensko. (Podčrtali mi! Urednik).

Za vse naše nadlage iščemo krive drugod, le vase se bojimo pogledati. Stalno jamramo o naši majhnosti, ki naj bi bila kriva vse naše nesreče, a se istočasno ne negamo klanjanje velikim narodom. Nikoli si pa ne postavimo upravičenega vprašanja, ali še sprošča gradi svoj delež v življenju družine nardov. Kdor se pa pod nobenim pogojem ne more znebiti kompleksa majhnosti, si naj obleče dolge hlače, moško opaše in stori danes ter vedno svojo dolžnost, pa mu bo kompleks, majhnosti gotovo prešel. Mladim pa dajmo vzhled ponosnega in vedrega Slovence, da znamo živeti v bratski slogi, ubija slovensko zavest v mladih ljudeh in so resnični heroji tisti, ki kljub temu vsemi še čutijo in misijo slovensko.

Povedal sem samo nekaj odgovor na vprašanje, zakaj nam mladina ne sledi, zakaj je nismo. Jih je še veliko več: Iščimo jih. Toda ne ustavimo se samo

"VIDIM KANADO KOT ZEMLJO MNOGIH RAZLIK, TODA Z MNOGIMI DOPRINOSI, KI POMAGAJO NAPRAVITI NAŠO DOMOVINO MOČNO"

Ministerski predsednik Pierre Trudeau je povdarij da morajo imeti vsi kanadčani možnost gojiti in obnavljati svoje navade, običaje in tradicije — in biti sosedležni tudi na sosedovih.

Prav zato je liberalna vlada sprejela mnogo-kulturnost (multicultural policy) za Kanado — in to pomeni podporo za vašo kulturo, kulturo vaših sosedov in vas vseh doprinos naši družbi.

Ta pomoč ni nova od liberalna vlade. Odločitve ministerskega predsednika Trudeau-ja so čisto naravne izpolnitve desetletnega liberalnega dela — in to nudi dobrodošlico ljudem iz mnogih zemelj, v njihovi želji napraviti si nov kraj življenja zase v Kanadi, iskati snidenja s prijatelji in sorodniki, doprinašati k uspevanju in kulturni življenskosti njihovega novega doma.

Ta pametna izbira je podpirana po delu Trudeau-jeve vlade. Po 1968. je bilo vpostavljenih skoraj 1,000,000 novih del.

Rast in osebni zasluzek sta se dvignila za več kot \$800.— na vsakega moškega, žensko in otroka. Imamo najboljše stanje v zapadnem svetu, kar se tiče kotroliranja cene življenja in kanadska gospodarska rast je nam zavidana po vsem svetu.

Več truda je danega v možnost deliti našo dobro imetje med vsemi našimi državljanji. Revni, neuspodbjeni, mlađi, bolni in brezposelnici, vsi so pridobili z novimi in izboljšanimi vladnimi programi. Za najstarejše kanadske državljanje je več hiš in novih davčnih olajšav in tudi pokojnine so bile povisane — s pridobitvami prikrojenimi za cene življenja.

Kaj lahko vi storite?

Vi, kot kanadski državljan, morete voliti. Skrbite, da si najdete čas za voljenje in bodrite vaše znanje državljanje, da naj podpirajo vlado, ki ima premo zgodovino mnogo-kulturnega razumevanja — te storite, ki to potrebujejo. TISKANO PO NAROCILU KANADSKE LIBERALNE STRANKE.

**TO SO DOBRE UTEMELJITVE ZA PODPIRANJE
MINISTERSKEGA PREDSEDNIKA PIERRE TRUDEAU-JA IN VAŠEGA
LIBERALNEGA KANDIDATA V PONEDELJEK, 30. OKTOBRA —
VOLITE LIBERALCE.**

Poštne številke v Jugoslaviji

Kot je razvidno iz poštnih pečatov Jugoslavije, je tudi Jugoslavija uvelja poštne številke, ki so v rabi že v mnogih drugih državah. Slovenskim občinam so bile dodeljene naslednje številke:

Ajdovčina	65 270	Idrija	65 280
Brežice	68 250	Ilirska Bistrica	66 250
Celje	63 000	Izola	66 310
Cerknica	61 380	Jesenice	64 270
Črnomelj	68 340	Kamnik	61 240
Domžale	61 230	Kočevje	61 330
Dravograd	62 370	Koper	66 000
Gornja Radgona	69 250	Kranj	64 000
Grosuplje	61 290	Krško	68 270
Hrastnik	61 430	Laško	63 270
		Lendava	62 230
		Litija	69 220
		Logatec (Dolenji)	61 370
		Ljubljana	61 000
		Ljutomer	69 240
		Maribor	62 000
		Metlika	68 330
		Mozirje	63 330
		Murska Sobota	69 000
		Nova Gorica	65 000
		Novo Mesto	68 000
		Ormož	62 270
		Piran	66 330
		Poštovna	66 230
		Ptuj	62 250
		Radlje ob Dravi	62 360
		Radovljica	64 240
		Ravne na Koroškem	62 390
		Ribnica na Dol.	61 310
		Sevnica	68 290
		Sežana	66 210
		Slovenska Bistrica	62 310
		Slovenske Kočnice	63 210
		Slovenj Gradec	62 380
		Sentjur pri Celju	63 230
		Škofja Loka	64 220
		Smarje pri Jelšah	63 240
		Tolmin	65 220
		Trbovlje	61 420
		Trbovje	68 210
		Tržič	64 290
		Velenje	63 320
		Vrhnika	63 360
		Zagorje ob Savi	61 410
		Zalec	63 310

ZA 52. OBLETNICO PLEBISCITA NA KOROŠKEM . . .

WE QUOTE:

AUSTRIANS RIOT OVER SLOVENE ROAD SIGNS

THE TORONTO STAR, Mon day, Oct 16, 1972 Page 28.

By Richard Homan

Special to The Star

VIENNA. — Fifteen thousand persons demonstrated against the government in southern Austria yesterday after several nights of rampaging and destruction in one of the nation's most serious domestic crises in recent years.

The demonstrators, most of them German-speaking rightists, oppose a recent decision by the regime of Chancellor Bruno Kreisky and the provincial government of Carinthia to provide dual-language road signs in areas with sizeable Slovene populations—as required by the 1955 treaty granting Austria its postwar independence.

Signs at the approaches to the 205 cities and villages have been ripped down almost nightly for two weeks by mobs in noisy caravans of up to 400 autos. Each morning, they are replaced by road crews. Acting under strict central con-

trols designed to avoid greater violence, police have made no arrests and have not really tried to protect the signs.

Late Tuesday, at ceremonies marking the 52nd anniversary of the plebiscite in which southern Carinthia voted to remain with Austria rather than Yugoslavia after World War I, aides to Hans Sima, the governor of Carinthia, were roughed up and police had to use force to rescue Sima from the angry, German-speaking crowd.

The situation has been made more serious by neighboring Yugoslavia's keen interest in the Slovenian minority. Twice last week, the Yugoslav foreign ministry complained to Vienna about the incidents and Belgrade has steadily increased pressure on Austrian regimes to comply with the minority rights provisions of the 1955 treaty.

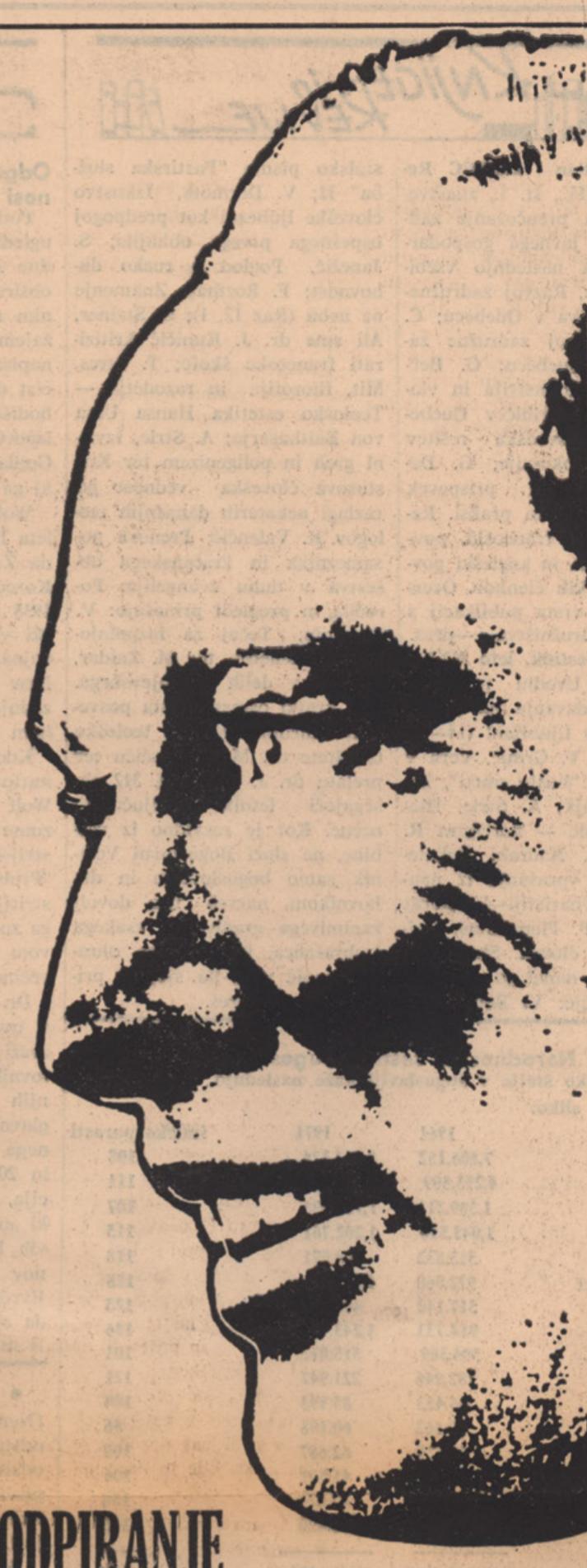
The Yugoslav press in recent weeks has been highly critical of the Kreisky regime's handling of the affair and Kreisky, in a statement after Tuesday's eruption, said the German-speaking militants were "endangering peace in Central Europe".

Opposition to the signs stems from the ill feelings left by World War I and II, in which Austrians and Slavs fought each other, and the residual German nationalism that readily accepted Hitler in 1938.

Yesterday's demonstration in Klagenfurt, the capital of Carinthia, was the largest so far, but little violence was reported, except for the removal of more road signs.

The precise number of Slovenes in southern Carinthia is disputed. Census declarations have fluctuated widely since World War I, reflecting prevailing political conditions. In the 1961 census, 25,500 persons, about 23 per cent of the population in southern Carinthia, listed their language as Slovene.

Washington Post

**TO SO DOBRE UTEMELJITVE ZA PODPIRANJE
MINISTERSKEGA PREDSEDNIKA PIERRE TRUDEAU-JA IN VAŠEGA
LIBERALNEGA KANDIDATA V PONEDELJEK, 30. OKTOBRA -
VOLITE LIBERALCE.**

The Canadian CIRIEC Review, letnik IV., št. 1., znašteva revija za preučevanje zadružništva in javnega gospodarstva, prinaša naslednjo vsebino: J. Proulx, Razvoj zadružnega gospodarskega v Quebecu; C. Gregoire, Razvoj zadružne zakonodaje v Quebecu; G. Bernier, Ribiška industrija in vloga Zedinjenih ribičev Quebeca R. Cuje, švedska rešitev zadružne demokracije; G. Davidovič, Ameriški prispevek zadružni teoriji in praksi. Revija priobčuje francoski povztek angleških in angleških povztek francoskih člankov. Ocenjena je tudi vrsta publikacij s področja zadružništva. —dres.

Bogoslovni Vestnik, leto XXXI, zvezek 1—4. Uvodni prispevki obsegajo predavanja na teološkem tečaju v Ljubljani (14—15. aprila 1971); V. Grmčič, Vera v Boga v času "božje smrti", koreferat I. Pajk; A. Strle, Hierarchy resnic — koreferat R. Koncilija; A. Nadrah, Nekatera današnja vprašanja iz nauka o sv. evharistiji — koreferat R. Gašper; F. Plemenitaš, Kristus Bog in človek. Sledi razprave, ki se nanašajo na razsežno področje: V. Bevk, Apo-

SLOVENSKEGA TISKANJA

Odgovornost nosi vedno večina

Pod tem naslovom je izšel v uglednem avstrijskem tedniku dne 3. junija 1972 tehten in obširen članek v zvezi s trenutnim manjšinskopoličnim položajem na Koroškem, ki ga je napisal znani avstrijski publicist dr. Wolf In der Maur. Izhodišče njegovim izvajanjem je izpoved avstrijskega pesnika Guida Zernatta o nacionalizmu, ki ga je rodil 19. stoletje.

Wolf In der Maur je izdal leta 1967 na Dunaju knjigo Guida Zernatta "O bistvu nacije". Korčeš Guido Zernatto je bil 1938 minister v zadnji avstrijski vladi pred drugo svetovno vojno, leta 1943 pa je umrl v New Yorku, kjer je deloval na zadnje kot asistent na "Fordham University".

Kdor je prebral uvod v Zernattovo delo, napisal ga je dr. Wolf In der Maur, tembolj razume osnovna gledanja avstrijskega publicista v članku "Problemi z manjšinami v Avstriji so le deloma političnega značaja" ter z glavnim naslovom "Odgovornost nosi vedno večina" v tedniku "Die Furche".

Dr. Wolf In der Maur je tedaj v uvodu zernattovo knjige v zvezi s posledicami obeh svetovnih vojn zapisal: "Naj bodo najih vzroki mnogoštevnili: v glavnem izvirajo iz narodnostnega vprašanja, ki preveva 19. in 20. stoletje. Nacionalen, nacionalizem — so pojmi, ki so dobili sčasoma vedno novih barv, ki so prevzeli vedno nov prizvok, dokler ni prišla Evropa elta 1945 do spoznanja, da so bile to nazadnje vendar le mrtvaške barve".

• Iz škofije Rottenburg (Nemčija) se je obvezalo 40 odstotkov duhovnikov, da bodo odstopili 1.2 odstotka svojih plač za podporo duhovnikov na Malawi v osrednji Afriki. Sedaj je takih duhovnikov 616.

• Pri Divljakovcu, vzhodno od Kragujevca, so odprli javnosti pred leti odkrito podzemno jamo, o kateri zatrjujejo, da bo tekmovala Postojnski jami po velikosti in bogatosti kapnikov.

PROSIMO!
PORAVNAJTE
NAROČNINO,
DARUJTE V
TISKOVNI
SKLAD!

In leta 1972 Manjšinsko vprašanje v Avstriji je le deloma receno. Dr. Wolf In der Maur vari v svojem članku v dunajskem "Die Furche" pred brezbrinjostjo, če: "Kaj morem že jaz zato?" Nato nadaljuje: "Prej nakazano naziranje je vprašanje, ki se tiče vseh Avstrijev, predvsem pa Koroške. Vsi morajo na to vprašanje odgovoriti. To celo vsač dan: seveda tudi nasi slovenski rojaki, ki bi sledili slabemu nasvetu tam, kjer nekatere zagovarjajo radikalizem. Pa tudi tu moramo končno reči: Glavno odgovornost za blagor manjšine in največjo možno zadovoljnost, v kateri naj manjšine prosto in brez težav živijo, nosi zmeraj vlad. Večinski narod ima na logu ustvariti pogoje, v katerih bi hotel živeti tudi sam, če bi bile prilike ravno nasprotne."

Zvečer, ko strmočimo v televizijski zaslon, se nam stalno prikazuje svet težko razumljivega strahu. Vsakovrstni narodostni in verski izgredi napolnjuje televizijska poročila. Mnogi ne nas se pri tem prijemo za glavo".

Dr. Wolf In der Maur zaključuje svoj članek o koroških Slovencih: "Ali naj ob vsem tem res prezremo naš lastni problem? Zadnji šas je, da ga modro in pravično režimo".

Dr. V. Inzko
"Naš tednik"

WE QUOTE SAINTHOOD URGED FOR MISSIONARY

"The New York Times, Tuesday, September 19, 1972"
Tribunal Ends in Michigan on Bishop Baraga's Case

MARQUETTE, Mich., Sept. 18 — The first step toward achieving sainthood for the Most Rev. Frederic Baraga, a 19th-century Roman Catholic missionary, is being completed here as the findings of a special tribunal are being packaged for review and action by the Vatican.

Bishop Baraga, born in Slovenia in 1797, came to America in 1830 as a missionary and spent 37 years ministering to Indians in Michigan, Minnesota, and the Canadian province of Ontario. The first bishop of the Sault Ste. Marie-Marquette Diocese, he died in 1868 and is buried in a crypt within St. Peter's Cathedral here.

The testimony presented to the tribunal represents more than 30 years of research conducted largely under the direction of the Bishop Baraga Association here.

According to the Rev. Charles J. Strelick, judge of the tribunal, among those who testified were Mr. and Mrs. Chauncey Moran, of Big Bay, who said that Mr. Moran owed his recovery from removal of a cancerous kidney to his prayers to Bishop Baraga to intercede in his behalf.

Three Americans have been beatified, a step below canonization as a saint. They are Mother Elizabeth Seton of New York, the Most Rev. John Neumann, a 19th-century Bishop of Philadelphia, and Sister Rose Philippine Duchesne, founder of the United States branch of the Society of the Sacred Heart.

The pre-Revolutionary War Indian woman, Katherine Tekawitha, is among few other Americans being considered for canonization.

Since there is no one alive who knew Bishop Baraga, the

bulk of the evidence before the Marquette tribunal was supplied by priests and scholars who have read and collected the voluminous writings of the missionary. These include sermons, primers and grammars (written in Chippewa, English, French and German) and histories.

Some Indians Object
Until copper and iron ore mining and lumbering began in the eighteenth century in Michigan's Upper Peninsula, Bishop Baraga's congregation was Indian, and the bulk of the Indians helping them toward self-government and a Christian way of life.

Asked whether he thought present-day Indians regarded Bishop Baraga as a saint, Father Strelick said there was a small body of young Indians who disliked him because he referred to their ancestors as savages and pagans.

"But those were technical terms of the time, which did not have the same derogatory meaning they do today," Father Strelick said.

Michael Wright, editor of a newspaper published by Indian students at Northern Michigan University here, differs.

"Bishop Baraga wrote there is no animal worse than a drunken Indian and that our own religion depends on how loud we can yell," Mr. Wright said. "We can't see that he ever did us any good."

However, Father Strelick thinks that the cause of canonization for Bishop Baraga is "so good" it will take only three or four years to obtain it, as opposed to the much longer time usually required.

G. Robert Stanfield, g. John Diefenbaker in g. Claude Wagner, tri glavne osebe Progresivno-Conservativne stranke v prijetnem

razgovoru o kanadskih federalnih volitvah.

BREZPLAČNA POMOC ZA VSA VSELITVENA VPRASANJA

Izpolnitvene prijavne pole je brezplačna. Vselitveno izpraševanje (interview) je brezplačno. Ce ne govorite dobro angleško ali francosko, ne skrbite. Mi vam nudimo prevajalca brez stroškov za vas.

Ljudje v naših Canada Immigration Centres vam pomagajo na vsakem koraku, v katerem koli vselitvenem vprašanju (immigration problem). Vse to je brezplačno.

Cetudi bi bila vaša začetna prijavnica neodobrena, vam mi lahko pomagamo z nadaljnimi brezplačnimi nasveti.

Pravico imate do preglednega zaslisanja (review hearings) in ce želite, si lahko pripeljete nekoga s seboj, ki vam lahko pomaga. Mnogi pošteni svetovalci zaračunajo za to uslužnost malenkostno odškodnino. Nekateri pa so drugačni. Bodite previdni! Pridite in se pogovorite z nami o vašem problemu. Mi smo tu, da vam pomagamo. V Torontu nas lahko kličete preko telefona na 362-7721.

Vse kanadske vselitvene usluznosti so brezplačne

Canada
Immigration
Centre

Mainpower and
Immigration
Bryce Mackay, Minister

Centre
d'immigration
du Canada

Main-d'œuvre
et Immigration
Bryce Mackay, Ministre